

ทำตามธรรม อย่าทำตามสังขาร

กราบขอประทานโทษเถอะครับ พระเดชพระคุณท่านหลวงพ่อกับ...โปรดกรุณาอย่าให้กระผมเทศน์เลย เพราะผมเองคงไม่มีอะไรจะไปเทศน์ให้พระสมณศักดิ์และครูบาอาจารย์นักปฏิบัติธรรมเหล่านี้ฟังหรอก กระผมไม่พร้อม คุณขิมิแต่นักบวชนักปฏิบัติรุ่นลายคราม เจี้ยวหรือก็ยาวลากคินกันทั้งนั้น อัดตาดัวตนคงแน่นเกรอะ กระผมไม่ไหวหรอกครับ โปรดให้พระท่านอื่นทำหน้าที่แทนเถอะ

“หลวงพ่อกะให้ท่านนั้นแหละขึ้นพูด” หลวงพ่อไม่คิดว่าท่านเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม แต่ผมต้องการให้ “ทำตามธรรม อย่าทำตามสังขาร” เทศน์แสดงไปตามความเป็นจริง อย่าพูดอิงไปตามความอยาก เราไม่ต้องไปเอาของใครมาพูด อย่าไปอ้างอิงคำพูดของใคร แม้พระไตรปิฎกก็ตาม วางมันให้หมด เอาธรรมชาติที่เรารู้ ปกติที่เรามี ทฤษฎีที่เราพิสูจน์ได้ถ่ายทอดออกไปสู่ผู้ฟัง จิตให้ตั้งมั่นแล้วผลักดันประสบการณ์ การเรียนรู้ธรรมแบบฉบับของพระพุทธเจ้า จะกล่าวธรรมหรือการกระทำที่บริสุทธิ์ได้ก็คือ การไม่เติมสีสัน หรือเติมได้ก็เพียงเพื่อผู้ฟังกลืนคล่องคอเท่านั้น รสพระธรรมที่มาจากส่วนลึกของจิตใจย่อมเลิศกว่ารสไหนๆ

จิตอย่าไปผูกกับอดีตอนาคต, อย่าอยู่กับความหวัง ผิดหวัง สมหวัง คาดหวังอะไรทั้งสิ้น อย่าผูกการแสดงธรรมของตนบนความอยาก จิตต้องปกติ

ลักษณะของผู้แสดงธรรมที่ดีมีอยู่ 5 ประการ ดังนี้

1. แสดงธรรมไปโดยลำดับ ไม่ตัดลัดเนื้อความ
2. แสดงธรรมให้ผู้ฟังสามารถตรงตามเห็นจริงได้
3. แสดงธรรมให้ผู้ฟังได้เข้าถึงในสิ่งที่ควรรู้ควรเห็น
4. แสดงธรรมโดยไม่เห็นแก่อามิสสินจ้างรางวัล
5. แสดงธรรมด้วยจิตมีสติ กล่าวธรรมิกถา

คำว่า “ทำตามธรรม” คงหมายถึง ทำเท่าที่ทำได้, ทำเท่าที่รู้ที่เห็น, ทำตามธรรมที่เรามีเราเป็น

คำว่า “อย่าทำตามสังขาร” คงหมายถึง อย่าทำอะไรตามใจอยาก, นึกคิดปรุงแต่งขึ้นมาโดยที่จิตมันไม่ได้เป็น ไม่ได้รู้ ไม่ได้เห็น

คงมีคนจำนวนไม่น้อยที่คอยคาดหวังก่อนการกระทำ หรือผลของการกระทำ ของตน พอสมหวังก็ดีใจ แต่พอผิดหวังก็เศร้าใจ นี่แสดงว่าไม่ได้ทำตามธรรม ทำแล้ว ไม่ยินดีในธรรม ไม่วางเฉยในธรรม, ทำด้วยความยึดมั่นถือมั่น ทำด้วยอยากแล้วก็ยึด ไม่ปล่อยวาง ไม่ทำด้วยจิตว่าง ทำด้วยการแบกอุปาทานความคิดความหวัง ไม่ทำแบบ สักแต่ว่าทำ

ให้น้อมนำเอาจิตที่เป็นพระนั้นมาใช้แสดงธรรม แล้วจิตที่ให้กับใจที่รับเมื่อจูน เข้ากันแล้วมันจะเกิดผลได้โดยไม่ต้องคาดหวัง ธรรมะจัดสรรของเขาเอง สถิติเพียงคอย ฝ้าดูการกระทำ คุณธรรมที่ปรากฏอย่างจิตว่างๆ และพร้อมที่จะจัดสรรเหตุปัจจัยตัวใหม่ เข้าเสริมเติมต่อ หากเพราะต้องการกุศลธรรมหรืออภัยกาตธรรม

อุปมาด้วยการปล่อยกระสุนออกจากลำกล้อง หรือปล่อยลูกศรออกจากแหล่ง เรา ควบคุมเหตุปัจจัยได้แต่ในเบื้องต้นเท่านั้น พอมันออกไปแล้ว มันเป็นเรื่องของแรง กรรมจะเป็นตัวส่งผล, ตัวชนกรรมและตัวอุปถัมภ์กรรม คือเหตุปัจจัยเบื้องต้นและ ตัวคั่นกลางในระหว่าง ส่วนจิตผู้กระทำถึงจะเข้าไปยุ่งก็ไม่มีผลใดๆ เพราะปล่อยออก จากแหล่งไปแล้ว การเข้าไปกำกับจัดสรรนั้นคือกรรมตัวใหม่ เป็นความคิดความ คาดหวังตัวใหม่ สังขารตัวใหม่ไม่ใช่ตัวเดิม หลักพุทธธรรมจึงพยายามชี้้นำสู่การระลึกรู้ จิตในแต่ละขณะๆ แยกแยะให้ออกว่าเป็นคนละประเด็น เป็นภาวะที่ต่างกรรมต่างวาระ ใจเดิมแต่ถูกผลักดันให้นึกคิดจากเหตุปัจจัยใหม่แม้จะเป็นเรื่องเดิมก็ตาม แต่ปริมาณ คุณธรรมหรือคุณภาพ ดีชั่วหยابประเด็นแตกต่างกันไป

ดังนั้นจึงไม่ควรหวังหรือมีอุปาทานอะไร ในสิ่งใดๆ กับปรากฏการณ์การ เคลื่อนไปของตัวสังขาร ตัวอสังขัตตาธรรมหรือพหิททาธรรมล้วนตกอยู่ในวชธรรม วิปริตแปรปรวนทุกๆ ขณะ เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป อยู่อย่างนั้น ความสามารถเห็นธรรม เช่นนั้นได้จะคลายความยึดติด ความสำคัญมั่นหมายเพราะสังขารนึกคิด จะถูกปลดปล่อย จากสารบบการกระทำ ทำให้กรรมนั้นๆ บริสุทธิ์ ไม่มีวิบาก, เป็นการทำตามธรรม ทำ เพื่อธรรม เป็นกัตตดากรรม สิ่งที่ปรากฏเห็นก็เป็นเพียงแค่กิริยาของธาตุขันธ์เท่านั้นเอง.